

LIETUVOS RESPUBLIKOS VAIKO TEISIŲ APSAUGOS KONTROLIERIUS

Lietuvos Respublikos Seimo
Žmogaus teisių komitetui
Gedimino pr. 53
01109 Vilnius

2010-10-19 Nr. 02-2-2028
Į 2010-10-08 Nr. S-2010-9269

DĖL VAIKŲ APSAUGOS NUO SEKSUALINIO IŠNAUDOJIMO IR SEKSUALINĖS PRIEVARTOS KONVENCIJOS RATIFIKAVIMO

Vaiko teisių apsaugos kontrolierės nuomone, siekiant stiprinti ir gerinti kiekvieno vaiko apsaugą nuo seksualinės prievartos ir seksualinio išnaudojimo Lietuvoje, yra tikslinga ratifikuoti Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2007 metais pasirašytą Europos Tarybos Konvenciją dėl vaikų apsaugos nuo seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos (toliau Konvencija).

Manytina, kad šiuo metu valstybė iš dalies yra pasirengusi įgyvendinti Konvencijos nuostatas, tačiau siekiant išsamiai išanalizuoti ir įvertinti Konvencijos ratifikavimo galimybę bei užtikrinti nuoseklų Konvencijos nuostatų įgyvendinimą, svarstyтина galimybė sudaryti tarpinstitucinę darbo grupę Konvencijos ratifikavimo ir įgyvendinimo analizei parengti.

Vaiko teisių apsaugos kontrolierės nuomone, norint pasiekti tinkamą Konvencijos nuostatų praktinį įgyvendinimą Lietuvoje, būtina tobulinti teisinę bazę, vykdomas nacionalines programas bei užtikrinti praktinį teisės aktų, programų ir kitų priemonių, skirtų vaikų apsaugai nuo seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos, įgyvendinimą.

Paminėtina keletas Konvencijos nuostatų, kurių įgyvendinimui reikalingi teisės aktų pakeitimai ar kiti sprendimai, kad: 1) būtų įtvirtintas draudimas asmenims, teistiems už vaiko seksualinį išnaudojimą ar seksualinę prievartą prieš jį, dirbti darbą (tiesiogiai) susijusį su vaikais; 2) praktikoje būtų užtikrinta, jog baudžiamasis procesas dėl vaiko seksualinio išnaudojimo ar seksualinės prievartos prieš jį truktų kuo trumpiau, nukentėjęs vaikas būtų apklausiamas profesionalaus specialisto, vaiko apklausų skaičius būtų kuo mažesnis ir griežtai apspręstas būtinumo ir kt.; 3) praktikoje būtų užtikrinta galimybė aukai ir jos artimiesiems ar asmenims, atsakingiems už auką, gauti reikalingą kvalifikuotą pagalbą; 4) būtų tobulinamos asmenų, (tiesiogiai) dirbančių su vaikais švietimo, sveikatos, socialinės apsaugos, teisingumo ir teisėsaugos sektoriuose bei su sporto, laisvalaikio ir kultūros veikla susijusiose srityse, žinios apie vaiko teisių gynimą, vaiko seksualinį išnaudojimą ir seksualinę prievartą bei jos atpažinimo būdus; 5) būtų teikiama (užtikrinta) pagalba asmenims, įvykdžiusiems seksualinio pobūdžio nusikaltimus prieš vaikus, ar asmenims, kurie baiminasi, kad gali įvykdyti šio pobūdžio nusikalstamas veikas (užtikrinta galimybė dalyvauti intervencijos programose ar pan.), neapsiribojant išimtinai asmens baudimu už įvykdytą seksualinio pobūdžio nusikalstamą veiką prieš vaiką; 6) būtų koordinuojami įvairių institucijų veiksmai, skirti apsaugai, prevencijai ir kovai su seksualiniu vaikų išnaudojimu ir seksualine prievarta; ir pan.

Apibendrintai vertinant Konvencijos nuostatas, paminėtina, kad kai kurios Konvencijoje numatytos priemonės yra panašios su Lietuvos įstatymų leidžiamosios ir (ar) vykdomosios valdžios pradėtomis svarstyti vaikų apsaugos nuo seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos gerinimo priemonėmis (klausimais).

Tendencijas stiprinti ir gerinti vaikų apsaugą nuo seksualinės prievartos ir seksualinio išnaudojimo patvirtina Europos Komisijos siūlymai priimti naujas direktyvas dėl kovos su seksualine prievarta, seksualiniu vaikų išnaudojimu ir vaikų pornografija, panaikinančią Pamatinį Sprendimą 2004/68/TVR, ir dėl kovos su prekyba žmonėmis, panaikinančią Pamatinį Sprendimą 2002/629/TVR.

Pagarbiai

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė

Edita Žiobienė